

§17a Styrelsens förslag till reviderade krav för stödmedlemskap

Bakgrund

När stadgarna för Giva Sverige justerades av årsmötet 2019 för att omfamna en bredare grupp av verksamheter eller organisationer som arbetar med insamling av gåvor var två viktiga förändringar att ta bort kravet på 90-konto för medlemskap i Giva Sverige samt att öppna upp för andra än ideella föreningar, stiftelser och trossamfund som arbetar med insamling av gåvor eller partnerskap att bli medlemmar i Giva Sverige. Syftet med denna förändring var att skapa ett bredare nätverk för ökat erfarenhetsutbyte, sammanställa mer omfattande statistik och göra Giva Sverige till en starkare röst för insamling och givande i Sverige.

Genom införandet av ett associerat medlemskap med två medlemsformer, instegsmedlem och stödmedlem, ville Giva Sverige dels göra det möjligt för små organisationer vars verksamhetsintäkter per räkenskapsår under de tre senaste räkenskapsåren i genomsnitt uppgår till högst tjugofem prisbasbelopp att bli mer professionella i sin insamling utan att behöva uppfylla alla kraven i Kvalitetskoden, dels ge möjlighet för myndigheter eller organisationer som arbetar med insamling av gåvor eller partnerskap, som t ex universitet och kulturinstitutioner, att bli medlemmar.

Vid införandet av associerat medlemskap föreslogs att även stödmedlemmar skulle omfattas av och rapportera på omfattande delar av Kvalitetskoden. Detta har dock visat sig vara ett hinder för att få stödmedlemmar, då potentiella stödmedlemmar framför allt är myndigheter eller andra offentliga organisationer där vissa av kraven blir irrelevanta eller svåra att motivera, t ex beslut i styrelse eller motsvarande om medlemskap. Dessutom blir det en svår balansgång att å ena sidan ha ett associerat medlemskap utan möjlighet till beslutsrätt och inflytande i föreningen och å andra sidan motivera att Giva Sverige ska ta ett "granskande" ansvar för den typen av medlemmar som generellt sett redan genom sin verksamhet omfattas av andra granskningssystem eller har återrapporteringskrav till andra myndigheter eller officiella instanser.

För Giva Sverige är det fördelaktigt av flera skäl att skapa ett mer attraktivt stödmedlemskap. Det innebär dels möjlighet att sprida kunskap om etisk insamling

av gåvor och öka professionalisering av fundraising bland andra typer av organisationer, dels ökat erfarenhetsutbyte och samverkan, dels få en starkare röst i samhällsdebatten och slutligen få in bredare statistik över insamlade medel och givande i Sverige.

Beskrivning av stödmedlemskap i stadgarna

”Stödmedlemskap kan beviljas alla myndigheter och organisationer med säte i Sverige som inte kan beviljas ordinarie medlemskap under förutsättning att myndigheten eller organisationen:

- helt eller delvis bedriver eller främjar allmännyttiga ändamål
- samlar in medel från allmänheten, företag och/eller andra organisationer i enlighet med gällande lagar och föreskrifter samt god sed, och
- förbinder sig skriftligen att följa Giva Sveriges stadgar och de delar av Giva Sveriges kvalitetskod som gäller för stödmedlemmar.

Förslag om justerade krav för stödmedlemskap

Kraven för stödmedlemskap är idag relativt omfattande och består av 13 olika krav samt krav på rapportering vartannat år. För alla krav, se bilaga 1. De nuvarande kraven föreslås att ersättas av nedanstående krav som granskas vid medlemsansökan och är differentierat mellan organisationer som granskas av eller rapporterar till annan instans och organisationer som inte rapporterar till annan instans.

1. För organisation som granskas av/rapporterar till annan instans:

- Dokumentation t.ex. registreringsbevis som visar organisationsform.
- Dokumentation som visar uppdrag eller ändamål.
- Årsredovisning föregående räkenskapsår.
- Insamlade medel föregående räkenskapsår.
- Information om hur rapportering/granskning sker.
- Skriftlig förbindelse att följa Giva Sveriges etiska ramverk.

2. För organisation utan extern granskning:

- Dokumentation t.ex. registreringsbevis som visar organisationsform.
- Dokumentation som visar på ändamål eller uppdrag.
- Årsredovisning föregående räkenskapsår.
- Insamlade medel föregående räkenskapsår.
- Skriftlig förbindelse att följa Giva Sveriges etiska ramverk.
- Insamlingspolicy vid insamling av privata medel i organiserad form.

- Personalpolicy alternativt kollektivavtal.
- Policy eller annan dokumentation (t.ex. uppförandekod) som behandlar motverkan av oegentligheter.
- Årsredovisning eller ekonomisk redovisning publicerad på webbplats.
- Kontaktuppgifter och styrelse och/eller ledning publicerade på webbplats.

Giva Sverige tar inte ansvar för stödmedlemmar och deras verksamhet. De har ingen rösträtt i föreningen och kan inte använda märkningen Tryggt givande. De rapporterar inte på Kvalitetskoden men måste uppfylla vissa dokumentationskrav med fokus på transparens i samband med inträde för att undvika oseriösa aktörer. Giva Sverige kontrollerar årligen att stödmedlemmar utan extern granskning uppfyller kraven om publicering av årsredovisning, styrelse/ledning och kontaktuppgifter på webbplats.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår årsmötet att

besluta om att stödmedlemmar följer ovan angivna krav.

Bilaga 1: Befintliga krav för stödmedlemskap

A. Ändamål	
<p>Syftet med följande krav är att säkerställa att organisationen är transparent, tydlig med vilket ändamål man har, och att organisationen visar hur man arbetar i enlighet med ändamålet.</p>	
A1	<p>Organisationens ändamål ska beskrivas i stadga/stiftelseurkund. Organisationens juridiska form ska vara ideell förening, stiftelse eller registrerat trossamfund.</p>
	<p>Stadga eller stiftelseurkund <i>ELLER</i> motsvarande dokument som beskriver ändamål, uppdrag och styrning som ska finnas publicerad på hemsidan.</p>
A2 (90-konto)	<p>Organisationen ska upprätta en verksamhetsberättelse eller motsvarande dokument som visar att resurserna under det senaste verksamhetsåret i huvudsak har använts i enlighet med det ändamål som beskrivits i stadgan/stiftelseurkunden.</p>
	<p>Verksamhetsberättelse/motsvarande för senaste verksamhetsår som visar att resurser används i enlighet med ändamålet. Dokumentet ska vara fastställt av styrelsen eller högsta beslutande organ. Protokoll från det styrelsemöte eller möte i det högsta beslutande organet där dokumentet ovan fastställts.</p>
B. Styrelsen	
<p>Syftet med följande krav är att säkerställa transparens gentemot samtliga intressenter för att tydligt visa hur styrelsen och valberedningen arbetar och utifrån vilka grunder detta arbete sker.</p>	
	<p>Krav på ledamöter</p>
	<p><i>För en organisation som utgörs av en stiftelse med anknuten förvaltning gäller samma krav på ledamöter för förvaltarens högsta verkställandeorgan.</i></p>
B8 (90-konto)	<p>Minst hälften av styrelseledamöterna ska vara bosatta inom europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Minst en av styrelseledamöterna, som på organisationens vägnar kan ta emot delgivning, ska vara bosatt i Sverige. Styrelsens ledamöter bör i huvudsak vara myndiga och får inte vara försatta i konkurs eller meddelade näringsförbud. De ska heller inte ha betalningsanmärkningar och/eller förfallna skatteskulder.</p>
	<p>Adressförteckning som visar att minst hälften av ledamöterna är bosatta inom EES-området.</p> <p>Om organisationen har 90-konto är kravet redan uppfyllt och särskild dokumentation behövs ej.</p> <p>Organisation utan 90-konto ska ta fram kreditupplysning för samtliga ledamöter och eventuella suppleanter som är bosatta i Sverige. Vid granskningstillfället får ej kreditupplysningen vara äldre än fyra veckor, beträffande samtliga ledamöter som är bosatta i Sverige och eventuella</p>

	suppleanter som är bosatta i Sverige.
	Styrelsens arbetsätt
B10	<p>Styrelsen ska upprätta en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.</p> <p>Den ska minst innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrelsens övergripande roll och ansvar. • Ordförandens roll och ansvar. • Ledamöternas roll och ansvar. • Hantering av ledamöternas jäv och oberoende. • Regler och hantering kring hur protokoll ska föras. <p>Plan för hur nya styrelseledamöter ska introduceras i styrelsens arbete och hur de ska fullgöra sitt lednings- och kontrollansvar.</p>
	Dokumenterad arbetsordning <i>ELLER</i> motsvarande dokumentation som visar att kraven har uppfyllts.
C. Styrning	
Syftet med följande krav är att konkretisera vilka strategier och metoder organisationen valt för att uppnå sitt ändamål, samt vilka rutiner och processer som finns på plats för att säkerställa att organisationens styrs på ett effektivt, säkert och ändamålsenligt sätt.	
Strategisk ledning	
C1	Styrelsen eller högsta beslutande organet ska fastställa ett styrande dokument som beskriver organisationens ändamål och delmål samt en övergripande beskrivning av hur organisationen avser arbeta för att uppnå sitt ändamål.
	<p>Dokumentation, till exempel en övergripande strategi, som uppfyller kraven samt protokoll som visar när den fastställts.</p> <p><i>ELLER</i> Verksamhetsbeskrivning med plan på hur insamling ska bedrivas (90-konto)</p>
	Högste tjänsteperson
	<i>Avsnittet om högste tjänsteperson gäller inte i organisationer där sådan inte finns.</i>
C4	Styrelsen ska fastställa en instruktion som reglerar högsta tjänstepersonens uppgifter, befogenheter och ansvarsområden.
	Dokumenterad instruktion för högste tjänsteperson.
C6	Lön och annan ersättning inklusive pensionsvillkor för högste tjänsteperson ska beslutas av styrelsen.
	<p>Protokoll från styrelsen som visar att lön och annan ersättning beslutats av styrelsen.</p> <p>Information om ersättning till högste tjänsteperson ska enligt <i>Styrande riktlinjer för årsredovisning</i></p>

	anges i årsredovisningen. Årsredovisningen ska finnas publicerad på hemsidan. Organisationen kan också publicera ersättningen som separat uppgift.
D. Internkontroll	
Syftet med följande krav är att säkerställa transparens gällande organisationens finansiering samt skapa god kontroll och styrning för att därigenom erbjuda trygghet internt såväl som externt.	
	Finansiering och förvaltning av tillgångar
D1	Organisationen ska ha styrande dokument som anger hur verksamheten får finansieras.
	Styrande dokument som beskriver från vilka källor organisationen får finansiera sin verksamhet samt tydliggör eventuella begränsningar <i>ELLER</i> motsvarande som visar beslut att arbeta med insamling.
	Ekonomiskt ansvar
D8	Om organisationen förmedlat medel till andra organisationer ska det finnas styrande dokument som beskriver hur uppföljning och utvärdering ska ske. Detta så att förmedlade medel används på ett ändamålsenligt sätt. Förteckning över de organisationer till vilka man förmedlat medel ska finnas.
	Dokument som uppfyller ovanstående krav. Förteckning över mottagande organisationer ska avse det närmast avslutade räkenskapsåret.
D9 (90-konto)	Organisationen ska ha minst en revisor som är auktoriserad eller godkänd av Revisorsnämnden. Till revisor kan även utses registrerat revisionsbolag.
	Protokoll från högsta beslutande organ eller styrelse från närmast avslutade räkenskapsår som visar att villkoret har uppfyllts <i>ELLER</i> motsvarande dokumentation.
	Riskhantering
	Motverka oegentligheter och hantering av klagomål
D12	Organisationen ska ha styrande dokument som beskriver hur organisationen arbetar för att motverka oegentligheter inom sin verksamhet.
	Dokument som uppfyller ovanstående krav <i>ELLER</i> motsvarande dokumentation.

E. Insamling

Syftet med följande krav är att säkerställa ett väl genomtänkt och transparent insamlingsarbete som tar hänsyn till både givare och mottagare och garanterar tydlighet för såväl interna som externa intressenter.

E1 Organisationen ska ha styrande dokument för insamlingsarbetet. I dokumentet ska minst beskrivas hur organisationen hanterar tvistiga gåvor, och fall där givaren vill ha en gåva tillbaka, samt på vilka grunder organisationen kan neka att ta emot en gåva. Vidare ska organisationen reglera hur gåvor i form av värdepapper och fast egendom hanteras.

Dokument som uppfyller ovanstående krav, till exempel i form av en insamlingspolicy eller liknande dokument.

Det styrande dokumentet ska vara publicerat på hemsidan.

F. Anställda och volontärer

Syftet med följande krav är att säkerställa att organisationen har ett tydligt förhållningssätt till anställda och volontärer samt vilka villkor som gäller för båda dessa grupper.

F1 Organisationen ska ha styrande dokument i form av en uppförandekod som bygger på organisationens vision, värderingar, ändamål och mål. Dessa ska beskriva organisationens förväntningar på styrelse, anställda och volontärer då de representerar organisationen.

Dokumentation som styrker ovanstående krav *ELLER* motsvarande dokumentation.

Det styrande dokumentet ska vara publicerat på hemsidan.